

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Református Tanárképző Kar
1.3 Intézet	Református Tanárképző Kar
1.4 Szakterület	Valláspedagógia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	valláspedagógia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Ókori és középkori egyetemes egyháztörténet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Lukács Olga						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Lukács Olga						
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alaptantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	8x14				
3.8 A félév össz-óraszám	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• x
4.2 Kompetenciabeli	• x

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• A szemináriumon történő részvétel kötelező, előfeltétele a vizsgának

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>Az egyes, önálló ismeretek szintézisben látása, értékelése. A különböző szemléletek elemzése, megvitatása.</p> <p>-a szemináriumi tevékenység csoportmunkában történik, azzal a céllal, hogy fejlessze a diákok szocializáló képességét</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> – a csoportokban történő munka a célirányos tanulást segíti elő – módszertanilag a hallgatók felelős módon tudnak a későbbiekben egy csoportot vezetni – a megbeszélések során felismerik munkastílusuknak erős és gyenge pontjait a diákokban kifejlődik a konfliktuskezelő és tárgyalási kompetencia

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> – Ismerjék meg a keresztyén egyház kialakulásának és megszilárdulásának körülményét, valamint azokat a viszontagságos történelmi szakaszokat, amelyeknek dacára az egyház nem hátrált meg, hanem missziójával segítette az evangélium elterjedését. • - Ismerjék fel azokat a körülményeket, amelyek szükségessé tették az egyetemes zsinatok összehívását és tudják követni azt a folyamatot, amely a dogmák kialakulásához és megszilárdulásához vezetett. Ismerjék fel az egyházatyák tevékenységének szerepét az egyházban, valamint harcaiknak jelentőségét a különböző tévtanításokkal szemben
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - Tudják felismerni azokat a történelmi, gazdasági, társadalmi és egyházpolitikai tényezőket, amelyek hatására az első ezredfordulóra elkerülhetetlenné vált az egyházi szakadása. Tudják megfogalmazni azokat az eltéréseket, amelyek a két egyház tanításában vannak, valamint lássák meg a két egyház hierarchiájának kialakulását és azt a folyamatot, ahogy intézményeik megszilárdultak •

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A keresztyénség elterjedése és az egyház létrejötte	előadás	Jos Colijn: 8–16. Henry Chadwick: 1999. 7–29. Szántó Konrád: 96-112.
2. Eretnekségek az ógyházban	előadás	Jos Colijn: 28–34. Henry Chadwick: 29–37. Warga Lajos: 127-152.
3. A korai egyházatyák	előadás	Jos Colijn: 14–39. Henry Chadwick: 68–76. Vezérfonal: 30-35.
4. Tertullianus és Origenes egyházatyák	előadás	Szántó Konrád: 104–113. Henry Chadwick: 83–103. Vezérfonal: 5-30.
5. . A IV. század - fordulópont az egyház életében	előadás	Henry Chadwick: 110–121. Szántó Konrád: 132–140
6. . Az első három ökumenikus zsinat	előadás	Jos Colijn: 47–58. Adriányi

		Gábor: 106-111. Warga Lajos: 206-241.
7. Viszályok, vallási és társadalmi zavarok a IV-V. században	előadás	Szántó Konrád: 162–190. Henry Chadwick: 149-162, 172-179
8. Augustinus írásai	előadás	Szántó Konrád: 191–197. Jos Colijn: 63–67. Söveges Dávid: 60-67.
9. A szerzetesség kialakulása	előadás	Marton József:203–214. Szántó Konrád: 228-234. James North: 93-106. Henry Chadwick:163-171. Söveges Dávid:32-44.
10. A nyugati egyház szerkezetének és kormányzatának kialakulása	előadás	Marton József: 194–203. Szántó Konrád: 198-227. James North: 43-60. Henry Chadwick: 222-230.
11. keresztyénség elterjedése a különböző népcsoportok között	előadás	Szántó Konrád:235–278. Marton József: 235–253. James North: 143-157. Henry Chadwick: 231-240.
12. A keleti egyház helyzete a szakadás előtt	előadás	Szántó Konrád:279–300. James North: 177-187
13. Az 1054-es szkizma	előadás	Marton József: 294–301. Szántó Konrád: 294–300. Vezérfonal
14. A clunyi reform és a Gergely előtti reformpápák tevékenysége	előadás	Szántó Konrád: 354–363. Marton József: 314–324.

Könyvészet

1. Henry Chadwick: A korai egyház. Budapest, 1999. (RT K)
2. Warga Lajos: A keresztyén egyház történelme. I. Sárospatak, 1908. (PTI K)
3. Jos Colijn: Egyetemes egyháztörténet. Sárospatak, 1997. (PTI K)
4. Szántó Konrád: A katolikus egyház története. I. Bp. 1984.(KAT K)
5. Marton József: Katolikus egyháztörténet. Kolozsvár, 2002. (RTK)
6. James North: Az Egyház történet. Pünkösdtől napjainkig, TCM. 2001. (PTI)
7. Tony Lane: A keresztyén gondolkodás rövid története. Budapest, 2001. (PTI K)
8. Söveges Dávid: Fejezetek a lelkiség történetéből. Pannonhalma, 1993.(KAT K)
9. Török József: Egyetemes egyháztörténelem, Szent István Társulat, Budapest. 1999. (PTI K)
10. Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához. A kezdetektől a reformációig. Szerk. Dienes Dénes és Misák Mariann. Sárospatak, 2007.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A keresztyénség elterjedése Észak-Afrikában és Európában, az első gyülekezetek szervezeti felépítése		Jos Colijn: 8–16. Henry Chadwick: 7–29
2. A keleti vallások hatása a keresztyénségre		Jos Colijn: 28–34. Henry Chadwick: 29–37. Marton József: 84–92. Szántó Konrád: 96-104.
3. Justinus és Ireneus egyházatyák művei		Jos Colijn: 14–39. Henry Chadwick: 68–76. Vanyó László:
4. Origenes egyházatya művei		Szántó Konrád: 104–113. Henry Chadwick: 83–103. Tony Lane: 18–26
5. A keresztyénség államvallássá válásának folyamata		Henry Chadwick: 110–121. Szántó Konrád:132–140. Marton József: 125–132. Török József: 53-63.
6. Az arianizmus és az általa kifejlődött vita		Jos Colijn: 47–58. Warga Lajos: 206–214. Tony Lane: 29-32
7. Az ökumenikus zsinatokon megfogalmazott hitvallások elemzése		Szántó Konrád: 184–190. Jos Colijn: 47–58. Tony Lane: 29–32, 38–40, 56–58.
8. Augustinus Vallomása		Szántó Konrád:191–197. Jos Colijn:63–67. Szent Ágoston vallomásai I-II.

9. A szerzetességi élet kezdete és kibontakozása. Regulák.		Marton József: 203–214. Szántó Konrád: 228–235. Johanna Lanczkowski: James North: 93-106.
10. A pápaság kialakulása és megszilárdulása		Marton József: 194-203. Szántó Konrád: 198–211. Cholot Ferenc: Pápák története, Vezérfonal: 66-68
11. A keresztyénség elterjedése a germánok és frankok között.		Szántó Konrád: 235–247. Marton József: 235–253. James North: 107-128.
12. A keleti egyház a képrombolás korszakában		Szántó Konrád: 294–300. Warga Lajos: 199–204. Timkó Imre: A keleti kereszténység.
13. A görög és latin egyház szétválásának következményei		Marton József: 294–301. Szántó Konrád: 300–307. Warga Lajos: 400–412.
14. A latin egyház helyzete az ezredfordulón		Szántó Konrád: 322–363. Marton József: 314–324. Jos Colijn: 87-92.

Könyvészet

1. R.W. Southern: A nyugati társadalom és az egyház a középkorban. Budapest, 1987. (KAT K)
2. Johanna Lanczkowski: Szerzetesség kislexikona. Bp. 2000. (KAT K)
3. Domanovsky Sándor: Gazdaság és társadalom a középkorban. Gondolat, 1979. (KAT K)
4. Péter Miklós: A keresztyén egyház története. Kolozsvár, 2000. (RT K)
5. Johan Huizinga: A középkor alkonya. Budapest, 1979. ((PTI K)
6. Gecse Gusztáv: Vallástörténet. Budapest, 1980. (KAT K)
7. Duby Georges: A katedrálisok kora. Budapest. 1984. (BBTE EK)
8. August Franzen: Kisegyháztörténet. Szeged, 1998. (PTI K)
9. Timkó Imre: A keleti kereszténység, keleti egyház. Bp. 1979. (KAT K)
10. Origenes: Kommentár az énekek énekéhez. Atlantisz, 1993.
11. Ottlyk Ernő: Az egyház története. Bp. 1979. (PTI K)
12. Szász Alpár Zoltán [Hogyan írjunk tudományos dolgozatot? ... - BBTE](http://www.bbte-politologia.ro/util/file.php?f=Li4vdXBSb2Fkc..) http://www.bbte-politologia.ro/util/file.php?f=Li4vdXBSb2Fkc..

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A egyetemes egyháztörténet alkalmain a hallgatók betekintés nyerhetnek az egyház fejlődésének első évezredébe, megismerve az egyház fejlődésének irányát, viszontagságait és fennmaradásának, valamint megszilárdulásának feltételeit.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás		Írásbeli vizsga	100%
10.5 Szeminárium / Labor		Folyamatos, valamint a házi dolgozat kiértékelése	100%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

- A leírt kurzus információjának az 50%, a házi dolgozatot minimum öt bibliográfia alapján kell összeállítani, minden tudományos elvárásnak megfelelően. A dolgozatok leadásának határideje december 15.

Kitöltés dátuma 2016 április 15.

Előadás felelőse

Dr. Lukács Olga

Szeminárium felelőse Dr. Lukács Olga

.....

.....

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.....

.....